

	<p>अ) वेळ, श्रम व पैसा यांची बचत ब) सखोल व चिकित्सक अभ्यास क) विश्वसनीय निष्कर्ष ड) वरील सर्व</p>	<p>a) Saving time, labor and money b) In-depth study c) Reliable conclusion d) All of the above</p>
५७	<p>यादृच्छिक नमुना (random sampling) कसा उपयुक्त आहे? अ) ते अचूक असते ब) डेटा संकलनाची ही किफायतशीर पद्धत आहे क) हे पक्षपात मुक्त आहे ड) वरील सर्व</p>	<p>How is random sampling useful? a) It is accurate b) It is economical method of data collection c) It is free of bias d) All the above</p>
५८	<p>संशोधन करण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या संकल्पनात्मक चौकटीचे वापर करतात? अ) संशोधनाचे गृहीतके ब) संशोधनाची रूपरेषा क) संशोधनाची रूपावली (paradigm) ड) संशोधन आराखडा</p>	<p>What is the name of conceptual framework in which the research is carried out? a) Research hypothesis: b) Synopsis of research c) Research paradigm d) Research design</p>
५९	<p>संशोधनाचे अस्सल निष्कर्ष खालील पैकी कोणत्या मुळे प्राप्त होतात? अ) मौलिकता ब) वस्तुनिष्ठता क) वैधता ड) वरील सर्व</p>	<p>8. Authentic research findings are due to..... a. Originality b. Objectivity c. Validity d. All of the above</p>
६०	<p>खालीलपैकी कोणते संख्यात्मक शब्दात व्यक्त करता येत नाही? अ) वैवाहिक स्थिती ब) वैवाहिक प्राधान्ये क) भागीदार निवडीकडे वृत्ती ड) लग्नाचे वय</p>	<p>Which of the following cannot be expressed in quantitative terms? a. Marital status b. Marital preferences c. Attitudes towards partner selection d. Age of marriage</p>
६१	<p>खालीलपैकी कोणत्या स्रोतामध्ये लोकसंख्येची आकडेवारी व्यापकपणे दिलेली आहे? अ) एन. एस. एस. ओ. ब) एन. एफ. एच. एस क) लोकसंख्याशास्त्रीय आरोग्य सर्वेक्षण ड) जनगणना</p>	<p>Population data is comprehensively given in which of the following source? a. NSSO b. NFHS c. Demographic Health Surveys d. Census</p>
६२	<p>दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक चला मध्ये संबंध निश्चित करणे म्हणजे काय..... अ) सर्वेक्षण संशोधन</p>	<p>Determining the relationship between two or more variables is known as.... a. Survey research b. Natural Observation</p>

	ब) निरीक्षण करणे क) कृती मंशोधन ड) परस्परसंबंधित संशोधन	c. Action research d. Correlational research
६३	सामान्य वितरण सममितीय आहे सुमार अ) भिन्नता ब) सरासरी क) मानक विचलन ड) सहप्रवाह	Normal Distribution is Symmetric about a) Variance b) Mean c) Standard Deviation d) Co-variance
६४	मानक सामान्य वितरणामध्ये मध्यकाचे मूल्य असते? अ) १ ब) ० क) २ ड) निश्चित नाही	In standard Normal Distribution the value of median is? a) 1 b) 0 c) 2 d) Not Fixed
६५	मानववंश विज्ञान खालीलपैकी कशाचे वर्णन करते अ) संस्कृती ब) जगण्याची पद्धत क) अ आणि ब दोन्ही ड) वरीलपैकी काहीही नाही	Ethnography describes a) Culture b) Way of Life c) Both A and B d) None of the above
६६	४ नाणी फेकण्याचा सरासरी (मीन) काढा अ) १ ब) २ क) ३ ड) ४	Find the mean of tossing 4 coins a) १ b) २ c) ३ d) ४
६७	डेटाच्या संचाचा arithmetic मीन शोधा: ६, १, ५, ८ आणि १० अ) ४ ब) ५ क) ६ ड) ७	Find the arithmetic mean of the set of data: 6, 1, 5, 8, and 10 a) 4 b) 5 c) 6 d) 7
६८	Find the mean, mode and median of the given sets of data 5, 8, 12, 17, 12, 14, 6, 8, 12, and 10 a) 11, 12, 10 b) 10, 12, 13 c) 11, 12, 13 d) 10, 12, 11	डेटाच्या दिलेल्या संचाचा मीन, मोड आणि मेडीअन mean, mode and median शोधा: 5, 8, 12, 17, 12, 14, 6, 8, 12 आणि 10 अ) 11, 12, 10 ब) 10, 12, 13 क) 11, 12, 13

		ड) 10,12,11
६९	खालीलपैकी कोणती शाखा संख्याशास्त्राची आहे? अ) वर्णनात्मक आकडेवारी ब) अनुमानित आकडेवारी क) उद्योग आकडेवारी ड) अ आणि ब दोन्ही	Which of the following is a branch of statistics? a) Descriptive statistics b) Inferential statistics c) Industry statistics d) Both A and B
७०	वर्णनात्मक आकडेवारीचे नियंत्रण तक्ते आणि कार्यपद्धती जी कार्यपद्धती सुधारण्यासाठी वापरली जातात ती यापैकी कोणत्या श्रेणीमध्ये वर्गीकृत केली जाऊ शकतात? अ) वर्तणूक साधने ब) मालिका साधने क) उद्योग आकडेवारी ड) सांख्यिकी साधने	The control charts and procedures of descriptive statistics which are used to enhance a procedure can be classified into which of these categories? a) Behavioural tools b) Serial tools c) Industry statistics d) Statistical tools
७१	कोणते चल आहेत ज्यांची गणना वजन, उंची आणि लांबीनुसार केली जाते? अ) फ्लोचार्ट व्हेरिएबल्स ब) स्वतंत्र चल क) सतत चल ड) मोजमाप चल	What are the variables whose calculation is done according to the weight, and length known as? a) Flowchart variables b) Discrete variables c) Continuous variables d) Measuring variables
७२	एका बॉक्समध्ये २ लाल, ३ हिरवे आणि २ निळे चेंडू आहेत. त्यातून काढलेला चेंडू निळा नसण्याची शक्यता किती आहे? अ) १०/२५ ब) १०/२१ क) १०/३१ ड) १०/२२	A box contains 2 red, 3 green, and two blue balls. What is the probability that none of the ball drawn is blue? a) 10/25 b) 10/21 c) 10/31 d) 10/22
७३	दिलेल्या डेटा सेटची भिन्नता शोधा: ३,९,५,६,७ अ) १ ब) २ क) ३ ड) ४	Find variance of the given data set 3,9,5,6,7 a) 1 b) 2 c) 3 d) 4
७४	दिलेल्या डेटा सेटच्या भिन्नतेची गणना करा: ४,७,६,३,७,३, अ) २ ब) ४	Calculate the variance of given data set: 4,7,6,3,7,3 a) 2 b) 4 c) 6

	का) ६ ड) ८		d) 8
७५	कौनो संशोधन असे समजले जाऊ शकते? अ) अनुदैर्घ्य संशोधन ब) उपयोजित संशोधन क) विशिष्ट समस्याचे निराकरण करण्यासाठी एक प्रकारचे संशोधन केल जात आहे. ड) घरोल सर्व		Action Research can be understood as a) Longitudinal Research b) Applied Research c) A kind of Research being carried out to solve specific Problem d) All the above
७६	दिलेल्या संख्यामालिकेत कोणती संख्या रिक्त भरवो ? ८, ४३, ११, ४२, ३९, १७ अ) ८ ब) १४ क) ४३ ड) ४४		What number should fill in the blank? 8, 43, 11, 41, 39, 17 a) 8 b) 14 c) 43 d) 44
७७	जर BAD ला YZW आणि SAME ला HZNV असे लिहिले तर LOVE ला कसे कोड केले पाहिजे ? अ) ROWN ब) DJUC क) OLEV ड) NOPL		If BAD is written as YZW and SAME as HZNV then how should LOVE be coded? a) ROWN b) DJUC c) OLEV d) NOPL
७८	वडिलांचे वय त्याच्या मुलाच्या तीन पट आहे जर त्यांच्या वयाची बेरीज ४८ वर्ष असले तर वडिलांचे वय किती आहे? अ) ३० ब) ३२ क) ३६ ड) ४०		The age of father is trice of his son. If the sum of their ages is ४८ Years what is the age of father a) 30 b) 32 c) 36 d) 40
७९	BAZ, DCY, FEX, ? अ) FXW ब) EFX क) FEY ड) GHW		BAZ, DCY, FEX, ? a) FXW b) EFX c) FEY d) GHW
८०	पुढील संकल्पना अर्थपूर्ण- तार्किक पध्दतीने योग्य क्रम दर्शाची पध्दतीने मांडा ? १) आशिया २) विश्व ३) हैद्राबाद		Arrange the following terms in a meaningful-logical order indicating the correct order. 1) Asia 2) Universe 3) Hyderabad

- 4) भारत
 5) अणु
 6) 1, 2, 3, 4
 7) 1, 2, 3, 4
 8) 4, 1, 2, 3
 9) 4, 2, 3, 1

- 4) India
 5) atom
 6) 1, 2, 3, 4
 7) 1, 2, 3, 4
 8) 4, 1, 2, 3
 9) 4, 2, 3, 1

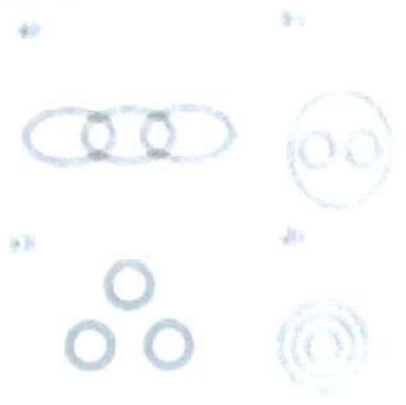
47. आणविकीय संरचना में अणुओं के बीच की दूरी को क्या कहते हैं ?
 कृपया नीचे सही उत्तर चुनें

48. निम्नलिखित में से सही उत्तर चुनें -
 1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 2) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 3) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 4) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 5) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

49. 'अणु' शब्द का अर्थ क्या है ?
 कृपया सही उत्तर चुनें
 1) अणु
 2) अणु
 3) अणु
 4) अणु
 5) अणु

47. Which of the following diagrams shows the correct arrangement of atoms in a molecule?
 (Fig. 1.14, Part)

48. Different numbers in a group mean
 1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 2) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 3) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
 4) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

49. 'Atom' is related to 'gas' in the same way
 'Matter' is related to
 1) Matter
 2) Matter
 3) Matter and Matter
 4) Matter

८४	जर एखाद्या विशिष्ट संकेतलिपी मध्ये 'FISH' 'EHRG' असे लिहिले असेल तर त्याच संकेतलिपी मध्ये 'JUNGLE' कसे लिहिले जाईल? अ) ITMFKD ब) ITHFKD क) KVOHMF ड) TIMFKD	If 'FISH' is written as 'EHRG' in a certain code, then how would 'JUNGLE' be written in the same code? a) ITMFKD b) ITHFKD c) KVOHMF d) TIMFKD
८५	सुशांत ४९ विद्यार्थ्यांच्या वर्गात अठराव्या क्रमांकावर आहे. तो शेवटून कितव्या क्रमांकावर आहे? अ) १८ ब) १९ क) ३१ ड) ३२	Sushant ranks eighteenth in a class of 49 students. What is his rank from the last? a) 18 b) 19 c) 31 d) 32
८६	जर सलग तीन सम संख्यांची सरासरी ३४ असेल तर यापैकी सर्वात मोठी संख्या शोधा. अ) ३० ब) ३२ क) ३४ ड) ३६	If the average of three consecutive even numbers is 34, find the largest of these numbers. a) 30 b) 32 c) 34 d) 36
८७	५० किमी/ताशी वेगाने जाणारी ट्रेन ४५ सेकंदात पूल ओलांडते. ट्रेनची लांबी १५० मीटर आहे. तर पुलाची लांबी शोधा. अ) ५२५ मी ब) ५४५ मी क) ५७५ मी ड) ५०० मी	A train moving at 50km/hr crosses a bridge in 45 seconds. The length of the train is 150 meters. Find the length of the bridge. a) 525 m b) 545m c) 575m d) 500m
८८	रोहनने रु.६% एस.आय. च्या दराने ५००० घेतले, तर कर्ज फेडण्यासाठी ३ वर्षांनंतर त्याला किती रक्कम द्यावी लागेल? अ) रु.५५०० ब) रु.५९०० क) रु. ६१०० ड) रु.६३००	Rohan has borrowed Rs. 5000 at the rate of 6% S.I. what amount he needs to pay after years to clear the debt? a) Rs. 5500 b) Rs. 5900 c) Rs. 6100 d) Rs. 6300
८९	जर अ:ब ३:४ असेल आणि ब:क २:५ असेल. अ:ब:क शोधा. अ) ३:२:५ ब) ३:६:५	If a:b is 3:4 and b:c is 2:5. Find a:b:c. a) 3:2:5 b) 3:6:5 c) 3:4:10

<p>१०</p>	<p>का) ३ व १० हा) २ व ४ ही भाषिका पहा ७, १०, ८, ११, ९, १२. पुढे कोणती संख्या येईल ? अ) ७ ब) १० क) १२ द) १३</p>	<p>d) 2-3-4 Look at this series 7, 10, 8, 11, 9, 12. What number should come next? a) 7 b) 10 c) 12 d) 13</p>
<p>११</p>	<p>कोणता शब्द इतरांशी संबंधित नाही? अ) एक पुरतक ब) निदेशांक क) शब्दकोष ड) धडा</p>	<p>Which word does NOT belong with the others? a) book b) index c) glossary d) chapter</p>
<p>१२</p>	<p>खालील विधान वाचा आणि उत्तरे ब्लूबेरीची किंमत स्ट्रॉबेरीपेक्षा जास्त आहे. ब्लूबेरीची किंमत रास्पबेरीपेक्षा कमी आहे. रास्पबेरीची किंमत स्ट्रॉबेरी आणि ब्लूबेरीपेक्षा जास्त आहे. पहिली दोन विधाने सत्य असल्यास, तिसरे विधान आहे अ) खरे ब) खोटे क) अनिश्चित ड) सर्व खोटे आहेत</p>	<p>Read following statement and answer Blueberries cost more than strawberries. Blueberries cost less than raspberries. Raspberries cost more than strawberries and blueberries. If the first two statements are true, the third statement is a) true b) false c) uncertain d) All are false</p>
<p>१३</p>	<p>दिलेल्या माहितीनुसार सत्य असले पाहिजे असे विधान शोधा, रावी बारा वर्षाची आहे. तीन वर्षांपासून ती तिच्या पालकांना कुत्रा मागत आहे. तिच्या पालकांनी तिला सांगितले की त्यांचा विश्वास आहे की अपार्टमेंटमध्ये कुत्रा आनंदी राहणार नाही, परंतु त्यांनी तिला पक्षी</p>	<p>Find the statement that must be true according to the given information. Raavi is twelve years old. For three years, she has been asking her parents for a dog. Her parents have told her that they believe a dog would not be happy in an apartment, but they have given her</p>

	<p>ठेवाण्याची परवानगी दिली आहे रबीने अजून ठरवलेले नाही की तिला कोणता पक्षी पाज्याचा आहे.</p> <p>अ) राबीच्या पालकांना कुत्र्यांपेक्षा पक्षी जास्त आवडतात.</p> <p>ब) राबीला पक्षी आवडत नाहीत.</p> <p>क) राबी आणि तिचे आईवडील एका अपार्टमेंटमध्ये राहतात.</p> <p>ड) राबी आणि तिचे पालक हलवू इच्छितात.</p>	<p>permission to have a bird. Raavi has not yet decided what kind of bird she would like to have.</p> <p>a) Raavi's parents like birds better than they like dogs.</p> <p>b) Raavi does not like birds.</p> <p>c) Raavi and her parents live in an apartment.</p> <p>d) Raavi and her parents would like to move.</p>
९४	<p>खालील विधाने वाचा आणि पर्याय निवडा:</p> <p>I-सरकारने नुकतेच विनाअनुदानित संस्थांद्वारे दिल्या जाणाऱ्या व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचे शुल्क निश्चित केले आहे जे गेल्या वर्षी आकारण्यात आलेल्या शुल्कापेक्षा खूपच कमी आहे.</p> <p>II- विनाअनुदानित संस्थांकडून आकारण्यात येणाऱ्या वाढीव शुल्काच्या निषेधार्थ इच्छुक विद्यार्थ्यांच्या पालकांनी गेल्या वर्षी तीव्र आंदोलन केले होते.</p> <p>अ) विधान I हे कारण आहे आणि विधान II त्याचा परिणाम आहे</p> <p>ब) विधान II हे कारण आहे आणि विधान I त्याचा परिणाम आहे</p> <p>क) I आणि II दोन्ही विधाने स्वतंत्र कारणे आहेत</p> <p>ड) I आणि II दोन्ही विधाने स्वतंत्र कारणांचे परिणाम आहेत</p>	<p>Read following statements and choose option:</p> <p>The government has recently fixed the fees for professional courses offered by the unaided institutions which are much lower than the fees charged last year.</p> <p>II- The parents of the aspiring students launched a severe agitation last year protesting the high fees charged by the unaided institutions. cause and statement II is its effect</p> <p>a) Statement I is the cause and statement II is its effect</p> <p>b) Statement II is the cause and statement I is its effect</p> <p>c) Both the statements I and II are independent causes</p> <p>d) Both the statements I and II are effects of independent causes</p> <p>e) Both the statements I and II are effects of some common cause</p>
९५	<p>खालील विधाने वाचा आणि पर्याय निवडा.</p> <p>I-परिसरातील सर्व शाळा आठवडाभर बंद ठेवाव्या लागल्या.</p>	<p>Read following statements and choose option:</p> <p>I- All the schools in the area had to be kept closed for most part of the week.</p>

	<p>II-अनेक पालकांनी आपल्या मुलांना स्थानिक शाळांमधून काढून घेतले आहे.</p> <p>अ) विधान I हे कारण आहे आणि विधान II त्याचा परिणाम आहे</p> <p>ब) विधान II हे कारण आहे आणि विधान I त्याचा परिणाम आहे</p> <p>क) I आणि II दोन्ही विधाने स्वतंत्र कारणे आहेत</p> <p>ड) I आणि II दोन्ही विधाने स्वतंत्र कारणांचे परिणाम आहेत</p>	<p>II Many parents have withdrawn their children from the local schools.</p> <p>a) Statement I is the cause and statement II is its effect</p> <p>b) Statement II is the cause and statement I is its effect</p> <p>c) Both the statements I and II are independent causes</p> <p>d) Both the statements I and II are effects of independent causes</p>
९६	<p>दिलेल्या प्रश्नांचो उत्तरे देण्यासाठी खालील माहिती वाचा कोडेड मेसेजमध्ये, SLOW MOVE, GET BACKWARDS, FIRE AWAY असे लिहिले आहे VFMD ZMWE, BEN PCTLD COXU, QHOE CDCI. या कोडिंग स्कीमच्या आधारे, खालील शब्दांसाठी कोड शोधा.</p> <p>अ) QHEHTE</p> <p>ब) QHEEOT</p> <p>क) QHETOE</p> <p>ड) QHEOTE</p>	<p>Read the following information to answer the given questions In a coded message, SLOW MOVE, GET BACKWARDS, FIRE AWAY is written as VFMD ZMWE, BEN PCTLD COXU, QHOE CDCI.</p> <p>Based on this coding scheme, spot the codes for following words</p> <p>a) QHEHTE</p> <p>b) QHEEOT</p> <p>c) QHETOE</p> <p>d) QHEOTE</p>
९७	<p>खालील प्रश्नात (?) द्वारे दर्शविल्याप्रमाणे वर्णमाला मालिकेतील विविध संज्ञा एक किंवा अधिक गहाळ पदांसह दिल्या आहेत. दिलेल्या पर्यायांपैकी हरवलेली संज्ञा निवडा.</p> <p>L, O, J, T, H, P</p> <p>अ) X</p> <p>ब) S</p> <p>क) Z</p> <p>ड) W</p>	<p>In the following question, various terms of an alphabet series are given with one or more missing terms as shown by (?). Choose the missing term out of the given alternatives.</p> <p>L, O, J, T, H, ?</p> <p>a) X</p> <p>b) S</p> <p>c) Z</p> <p>d) W</p>

९८	जर 467X4 हि संख्या ९ चे विभाज्य असेल तर X म्हणून चिन्हांकित केलेल्या अंकाचे मूल्य शोधा? अ) 4 ब) 5 क) 6 ड) 7	If the Number 467X4 is divisible by 9 Find the value of a) 4 b) 5 c) 6 d) 7
९९	पाच संख्यांची सरासरी २० आहे प्रत्येक संख्येला २ ने गुणाकार केल्यास नवीन सरासरी किती असेल? अ) ३० ब) ४० क) ५० ड) ६०	Average of 5 Numbers is 20 if each number is multiplied by 2 what will be the new average? a) 30 b) 40 c) 50 d) 60
१००	१४५९ मध्ये काय जोडले पाहिजे जेणेकरून ते १२ ने अचूक विभाजित होईल? अ) ४ ब) ३ क) ५ ड) ६	What should be added to 1459 so that it is exactly divisible by 12 a) 4 b) 3 c) 5 d) 6